

GIÁ BÁN	
ĐỒNG-PRÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm, 6000	6000
Sáu tháng, 3000	3000
Ba tháng, 1500	1500

Mua báo phải trả tiền trước.
Theo và mandat gửi cho M. TAILL
DIXIE-PRÉLON, 41 đường quốc gia
việc riêng xin, không nghĩ trước.

TIẾNG-DÂN

LA VOIX DU PEUPLE
Mỗi tuần xuất bản hai kỳ thứ tư và thứ bảy

Dân-tộc là do sức
tự-nhiên mà thành,
chứ không phải là vì
vô-lực; có dùng vô-lực
mà chia rẽ thì cũng
chỉ tạm thời mà thôi.

LẠI BÀN VIỆC NƯỚC

Vấn đề « dân tộc »

Ngày nay, Thế-giới còn đứng trong « thời-kỷ dân-tộc ». Bởi thế, chỉ trừ những người đã siêu-thoát ngoài vòng « hiện tại » để trừ tình cuộc « cộng-cộng tương-lai », còn bao nhiêu hệ bản-chánh-trị đều phải lưu-lâm đến vấn đề « dân-tộc ».

Một dân-tộc có ba yếu tố: chung một lịch-sử, đồng một phong-tục, cùng một tiếng-nói. Chung một lịch-sử, đồng một phong-tục, nhưng không cùng một tiếng nói, như nhân-dân ở Trung-quốc, thời chưa phải một dân-tộc.

Chung một lịch-sử, cùng một tiếng nói, nhưng không đồng một phong-tục, như nhân-dân ở hai hải đảo Anh-cát-lơ, cũng chưa phải một dân-tộc.

Cùng một tiếng nói, đồng một phong-tục, nhưng không chung một lịch-sử, như nhân-dân ở phía nam nước Bỉ và phía bắc nước Pháp, thời cũng chưa phải một dân-tộc.

Theo lẽ tự-nhiên, mỗi dân-tộc phải ở một địa-phương riêng, có một cách nội trị riêng. Hiện nay, trong thế-giới, có mấy trăm dân-tộc. Chỉ số ít sinh-lớn được theo lẽ tự-nhiên, còn số nhiều thời không. Muốn hiểu, ta hãy xét qua vấn đề « dân-tộc » trong thế-giới.

Vấn đề « dân-tộc » rất là phiền-lạp. Ở Âu-châu, phiền-lạp hơn ở Á-châu nhiều. Ở Á-châu ta, vì hoàn-cảnh, vì cách nội-trị đặc-biệt, vì chủ-nghĩa tự-nhiên (dân-tộc theo Phái-giáo cũng như dân-tộc theo Không-giáo), nên các dân-tộc ít xen lộn nhau, ít gây ra cái khổ « dân-tộc xung đột ». Vấn đề ba khi cũng có những việc như việc dân-tộc ta đối với dân-tộc Chiêm-thành trong thế-kỷ 18. Nhưng buổi ấy, ta là một dân-tộc còn trẻ, Chiêm-thành là một dân-tộc đã già, ông già nhường nước bước cho người trẻ cũng là một việc tự nhiên, không có gì là xung đột lắm. Ở Âu-châu thời không như thế. Nguyên buổi xưa trên vùng cao-nguyên Bana mia (Palmir) có một dân-tộc gọi là A-ri-ông (aryens), về sau, dân-tộc ấy một phần đi sang Ấn-độ làm ra dân-tộc Ấn-độ, một phần đi sang Âu-châu làm ra các dân-tộc Âu-châu (thuyết này có đôi nhà cổ-học không theo, nhưng số nhiều cũng còn công-nhận). Sang đến Âu-châu, lại chia ra bốn nhánh: nhánh xen-lơ (Celtic) đi về phía tây Âu-châu (Irelande, Bretagne), nhánh Y-ta-ly-ô (Italiques),

đi về phía nam (Italie), nhánh Nhật-nhĩ-man (Germains) đi về phía bắc (Allemagne, peuples scandinaves), nhánh Tu-lạp-phu (Slaves) đi về phía đông. Chỉ nói nhánh Tu-lạp-phu thời lại chia ra làm ba nhánh nhỏ khác nữa: nhánh tây Tu-lạp-phu ở về Trung-Âu, nhánh nam Tu-lạp-phu ở về phía nam Trung-Âu, nhánh đông Tu-lạp-phu ở về Nga-lu-tu. Nhánh ở về Trung-Âu lại còn chia ra làm mấy chục cánh. Mỗi một cánh ấy là một dân-tộc. Một chút ở Trung-Âu đã róm như thế, cả Âu-châu thời phiền-lạp biết bao!

Vì phiền-lạp như thế cho nên trước thời đại « đế-quốc Âu-Mỹ », trong thế-giới chỉ Âu-châu là có non dân-tộc xung đột. Có « dân-tộc xung đột » thời « dân-tộc bị áp-chế ». Dân-tộc có hồn mà không có nước thời như dân-tộc Do-thái; dân-tộc bị chia xé ra làm nhiều nước nhỏ thời như dân-tộc Ý; nhiều dân-tộc phải hợp lại làm một nước lớn thời như các dân-tộc ở Trung-Âu. Chỉ từ ngày các nước « đế-quốc Âu-Mỹ » đi khắp thế-giới, dờ ra những thủ-đoạn « thực-dân », từ ngày ấy, cả thế-giới mới mắc phải nạn « dân-tộc bị áp-chế ».

Nguyên từ cổ-dại cho đến ngày nay, trong thế-giới khi nào cũng chỉ có hai hạng người: một hạng bóc-lột và một hạng bị bóc-lột. Trong thời-kỷ phong-kiến, hạng bóc-lột là quý tộc; trong thời-kỷ đế-quốc, hạng bóc-lột là tư bản. Hạng bị bóc-lột, nói về địa-phương thời là nông-dân, lao động, nói về cả thế-giới thời là những dân-tộc bị áp-chế.

« Dân-tộc bị áp-chế » là cái nguyên-tố sinh ra thù oán, chiến-tranh, khổn-dốn, tai-nghiệt, trong nhân-quần. Bởi thế, làm một người chánh-trị, phải lo giải-quyết « vấn đề dân-tộc » trước.

Giải-quyết cách thế nào? Có đủ tư-cách làm một dân-tộc trong thế-giới, thời không nên áp-chế một dân-tộc khác, mà cũng không nên để một dân-tộc khác áp-chế mình. Nói như thế, nghĩa là: phải ở riêng một địa-phương, trên địa-phương ấy phải có riêng một quyền chánh-trị. Nói tóm, phải có bờ cõi riêng và một quốc-gia riêng. Có bờ cõi riêng, quốc-gia riêng là độc-lập. Dân-tộc được độc-lập rồi thời có thể bán được các vấn đề chánh-trị khác vậy.

TẢN TẢN

Độc báo cảm tác
Tiếng quýt vẳng vẳng một năm tròn.

Nghàn lại thời gian chút cón con.
Ngày tháng đều đào ngòi bút sắt,
Giò mưa dùi dọt tắc lòng son.
Tự do ngôn luận cùng giới đất,
Độc lập tinh thần với nước non.
Đấu phải « thanh đàm » như thuở
Đấu, chồm nổi ngùn ngụt buồn.

Nhữ-hồng-Phấn
Cờ bạc

Xưa nay có độc lỵ người ta,
Sao cứ say mê chẳng lánh xa?
Rõ thật mười sông thua quá chín,
Còn ham vốn một được lời ba.
Cuộc may đón rước mừng ông khách,
Túi sạch kêu đòi tở mặt ma.
Ai nấy bà con đã tỉnh chưa?
Vị dẫu nát của lại tan nhà?

A. H.

Chơi trăng

Trăng kia vàng vặc gác lưng trời,
Khí khuyết khi tròn đáng thành thời.
Thâu hết năm châu về một cõi,
Sỏi chung bốn bể rụng muôn đời.
Cung đàn tiếng hát reo lòng mến,
Rượu thánh thơ thần mượn thú chơi.
Trăng trải một vùng trong, sáng
Biết chẳng biết biết hỏi ai ơi?

Diên-Anh

TẠP LOẠI

MƯU - KẾ TRONG NGHỀ CHIẾU - ẢNH
(Trucs du cinéma)

AI cũng biết rằng chiếu ảnh là đem những ảnh đã chụp sẵn trên phim (film) rồi dùng ánh sáng mà chiếu ra. Thế thời những chuyện ta thấy chiếu ra phải có thiệt, vì nếu không có thiệt thì làm sao chụp được ảnh? Vậy mà xem chiếu ảnh thường thường ta thấy nhiều chuyện quá kỳ quái, theo lẽ tự nhiên không có thiệt được. Nếu không có chuyện thiệt thời những người làm nghề chiếu ảnh dùng cách gì mà có được ảnh? Họ có mưu kế của họ. Tôi xin nói mười mưu kế họ thường dùng để độc giả xem cho biết.

Kế thứ I. - Một người ngả xuống đất, vì đất dốc mà phải lăn từ trên cao xuống đến dưới thấp như hòn đá lăn. - Muốn có ảnh một cảnh như thế, thời bảo một người nằm xuống đất có lưng thẳm mà lăn; lấy máy cù thông thả mà chụp, nghĩa là chỉ chụp ít ảnh thôi; đến khi chiếu thời cho phim chạy thiệt nhanh. Làm như thế thời ta thấy người lăn rất nhanh.

Kế thứ II. - Một người uống rượu, uống hết cốc này rồi uống cốc khác, uống hết cốc này rồi uống cốc khác. - Muốn có ảnh một cảnh như thế, thời bảo một người rót một cốc rượu mà uống; đem máy chụp lấy ảnh; rồi lấy gương in một cái ra làm vài chục cái ảnh; lấy những ảnh ấy chụp lại làm một phim; khi đem phim ấy chiếu thời ta thấy có người uống một lần đến vài chục cốc rượu.

Kế thứ III. - Một người đứng dưới đất rồi nhảy lên trên một bức tường cao 7 thước lạy. - Muốn có

ảnh một cảnh như thế, thời bảo một người đứng trên một bức tường cao 7 thước lạy mà nhảy xuống đất; đem máy chụp lấy ảnh; khi đem phim chiếu thời lộn ngược lại mà chiếu, nghĩa là chiếu dưới trước đầu sau; như thế thời ta thấy có người đứng dưới đất mà nhảy lên trên bức tường.

Kế thứ IV. - Một người ăn trộm leo qua tường, nhảy qua nóc nhà để dăng như con thằn lằn. - Muốn có ảnh một cảnh như thế, thời sắp lên trên một đất nhẵn nhụi cụ giống như bức tường và nóc nhà, rồi bảo một người bò lên trên ấy; đặt máy trên cao mà chụp xuống; khi đem phim chiếu thời ta thấy như có người bò qua tường, nhảy qua nóc nhà thiệt.

Kế thứ V. - Một người thông dâm, vào phòng ngủ của một người đàn bà, không may người chồng biết, hoảng hốt, nhảy qua cửa sổ, rơi xuống mặt đất cách cửa sổ có đến vài chục thước lạy, nhưng lành mạnh như thường, rồi bỏ chạy. - Muốn có ảnh một cảnh như thế, phải chụp ba đoạn: trong đoạn thứ nhất, giả sắp đặt như có thiệt mà chụp; trong đoạn thứ hai, làm một cái bể nhìn (mannequin) với qua cửa sổ mà chụp; trong đoạn thứ ba lại giả sắp đặt như có thiệt mà chụp.

Kế thứ VI. - Một cái lầu ở trên sườn núi, bỗng chốc đổ động đất mà phải tan nát trong một nháy mắt. - Muốn có ảnh một cảnh như thế, thời phải làm một cái lầu bằng gạch và đất, nhưng chỉ làm một mặt trước và một mặt sau, rồi lấy một chút thuốc súng nhét ở dưới mà cho nổ; đem máy chụp lấy ảnh; ảnh ấy chiếu ra thời xem như có thiệt một cái lầu lớn bị tróc đổ.

Kế thứ VII. - Một người rơi xuống biển, lội dưới đáy biển, hai bên mình có cá và rong. - Muốn có ảnh một cảnh như thế, thời phải chụp hai đoạn: trong đoạn thứ nhất, bảo một người nhảy xuống nước mà chụp; trong đoạn thứ hai, lấy một tấm vải, vẽ giống như nước biển, trải lên trên mặt đất, bảo một người nằm lên trên tấm vải ấy rồi lấy làm cách như bơi, cách trên tấm vải đó vài thước để một chậu thủy tinh trong có nước, có cá và rong, đem máy để trên cái chậu ấy cách độ vài thước mà chụp xuống.

Kế thứ VIII. - Cóp nhảy vào nhà, chồm vào người. - Muốn có ảnh một cảnh như thế, thời bắt cop bỏ vào cũi, phía sau cũi sơn đen, chọc cho cop nhảy, rồi đem kẻ máy giữa hai cái song cũi mà chụp; còn người thời chụp riêng; xong đem hai thứ ảnh ấy dán lại cho khéo, thời thành một cái ảnh trong có cop chồm vào người.

Kế thứ IX. - Trong một phòng khách có nhiều người ngồi, tự nhiên một con ma hiện ra, ban đầu mờ mờ rồi rõ dần dần, cuối cùng lại ngồi một người thiệt. - Muốn có thế, thời sắp đặt một phòng khách có nhiều người ngồi ở trong, bảo người im, rồi đem máy chụp; quay máy chụp cho được độ một trăm ảnh, nhưng vừa quay vừa vận nhỏ bớt lờ (diaphragme) của máy chụp lại; như thế, máy càng quay thời ảnh càng lờ; khi chụp được độ một trăm ảnh rồi, thời đóng lờ lại; khi ấy, quay ngược lại để tháo cái phim một trăm ảnh vừa chụp ra; tháo xong, bảo người giả làm ma bước vào phòng khách; xong, đem máy dần dần lờ máy chụp ra, vừa quay phim lại cho hết cái đoạn tháo ra khi bắt đầu, cái phim ấy đem chiếu thời

THẾ GIỚI THỜI ĐÀM

TÌNH HÌNH QUỐC-DÂN ĐẢNG TRUNG-HOÀ

Như trước kỳ giả đã hứa, nay xin bàn qua về tình hình chia rẽ trong đảng Quốc-dân Trung-hoa hiện nay.

Trong kỳ Toàn-thể đại hội lần thứ năm họp tại Nam-kinh trong thượng tuần tháng 8 mới rồi, cái trạng thái chia rẽ của đảng Quốc-dân đã bày tỏ rành rành, kỳ giả đã có nói qua. Đại khái phải hiểu thì phải đối việc cho phải là đến dự hội, phải là thấy tình hình kỳ kỳ không chịu đến dự hội. Sau được Tưởng-giới-Thạch hết sức khôn khéo điều khiển nên may ngày, cuộc hội nghị mới lập thành, nhưng kết quả cũng không mỹ mãn.

Phải hiểu là phải thủ cựu, ngoan cố, có những nhà « cách mạng lão thành » như Thái-nguyên-Bồi, Ngô-trí-Huy là yếu nhân. Tuy trong kỳ có cả Hồ-bá-Dân là một người cũng Tôn-trung-Son sáng lập ra Quốc dân đảng, và Tôn-Khoa là con Tôn-trung-Son, nhưng hữu phái cũng không có thế lực gì, không có thể biệt lập được mà phải liên hiệp cùng phái trung ương.

Bao nhiêu thực lực của Quốc-dân đảng hiện nay thì phải Trung-ương chiếm cả. Người trọng yếu trong phái này là Tưởng-giới-Thạch, bây giờ lại được suy cử làm Chủ tịch Chánh phủ Quốc-dân. Tưởng-giới-Thạch nhờ là một người thành công mà oai thế lẫy lừng, lại được giải cấp hũu sắc ủng hộ cho nên thế lực lại thêm bền vững. Nhưng thực ra thì cái trung kiên của phái trung-ương không phải ở lại Tưởng-giới-Thạch mà ở lại Trương-Tĩnh-Giang. Trương nay đã già yếu lắm, trước kia đã đem nhiều tài sản giúp cho đảng Quốc dân. Khi Tôn-trung-Son còn khuynh hướng theo chủ nghĩa dân trị của Mỹ thì Trương hết sức tán thành, đến khi Tôn dung nạp cho đảng cộng sản gia nhập với đảng Quốc dân thì Trương không theo Tôn nữa. Nhưng từ khi Tôn tạ thế, Trương-giới-Thạch lên thay thì chính kiến của Trương lại được thế lực nhiều, Chính kiến của Trương là theo chương trình tư bản giải cấp, cũng chính là chính kiến của phái

trung ương chủ trương bây giờ.

Chương trình của phái trung ương đại khái như thế này: đối với đảng cộng sản thì tuyệt đối phân đôi, đối với nước Nga thì tuyệt đối không quan hệ; đối với điều ước bất bình đẳng thì phải dùng binh hòa mà thương lượng; vấn đề nội chính thì phải lập chính thể liên bang, vấn đề tài chính thì phải lập chế trung; vấn đề thổ địa thì cứ để theo độ hiện tại.

Cái chương trình ấy được những bọn tư bản cùng bọn quan liêu rất tán thành, vì những bọn tư bản chỉ mong vào chánh sách « cải lương » của phái trung ương để khôi phục hòa bình động từ bản được để đảng phát triển, còn bọn quan liêu thì cũng mong muốn một ngày khôi phục được cái địa vị xưa, chứ đối với phái tả thì họ xem không khác gì đảng cộng sản.

Phái tả mới là phái chân chính cách mạng. Cũng nhờ phái tả bắt buộc cách tuyên truyền quần chúng của Nga nên sau khi Tôn-trung-Son tạ thế, công việc Bắc phạt mới từ Quảng châu, đến Hán khẩu, đến Nam kinh cuốn cuộn đi mau như nước chảy. Hồi ấy đảng cộng sản đương còn hợp tác với đảng Quốc dân, mà cũng chính hồi ấy là hồi đảng Quốc dân uy thế lắm liệt hơn hết cả. Từ khi Tưởng-giới-Thạch bãi trừ cộng sản thì phái tả tuy vì quyền biến cũng phải tuyên bố bãi trừ, nhưng thái độ vẫn giữ « cực đoan » như cũ. Trong phái tả phần nhiều là những người không có tài sản gì, như bọn lao động, bọn giáo sư tiểu học, bọn học sinh, cùng những bọn nông dân ở nhà quê. Chương trình của phái tả thì trái hẳn với chương trình phái trung ương, đại khái như thế này: phải thân thiện với Nga, phải liên lạc với cộng sản; phải sửa lại chế độ thổ địa để cải lương sinh hoạt của nông dân; phải ủng hộ những cuộc công nhân vận động để chống lại tư bản; đối với đế quốc chủ nghĩa thì cực đoan phản đối để phế trừ điều ước bất bình đẳng và thu hồi các tô giới v. v.

Yếu nhân trong phái tả là Ưông-Ưnh-Vệ, Trần-hữu-Nhân, Tống-khánh-Linh. Ưông-tĩnh-Vệ là một người học thức rộng, tư tưởng cao, mà cái nhân cách cao thượng, cái lực cách mạng mạnh mẽ người thì cũng phải phục. Trong phái tả lại còn Trần-công-Bác hiện làm chủ nhiệm một nhà báo ở Thượng hải, tuổi còn trẻ nhưng cũng rất nhiều tư cách. (Mấy người yếu nhân phái tả hiện ở hải ngoại cả).

Nói tóm lại, hiện trong đảng Quốc dân, trung ương liên hiệp với phái hữu để cầm giữ chính quyền, chính sách hai phái này thì toàn nhiên cái cách. Còn phái tả là phái chân chính cách mạng nhưng thế lực trong chính phủ không có gì.

Ta lại nhận xét luôn cái thế lực của phái trung ương là phái Chánh phủ có phải là thực vững vàng không, Có một ngoài mà xé, nay Trung hoa đã thống nhất 18 hành tỉnh, đã ít được được chánh phủ Quốc dân, Mãn châu cũng sắp phục tùng, ngoại quốc cũng có bề vờ nể, thì thời cuộc chắc có thể vững vàng. Nhưng trong nội tình thì cuộc Trung-hoa lại còn hai đầu rúc rốn nữa. Phái trung ương không nhất trí, Trương-Tĩnh-Giang là người trọng yếu phái thì bất bình với bộ trưởng Tài chính là Tống-tử-Vân, phần thì bất bình với bộ trưởng Ngoại giao là Vương-chính-Đinh, như thế cũng gây ra nhiều vấn đề khôn nạn. Nhưng

ANNAM LỊCH SỬ

HÃY NÊN

HÚT THUỐC LÁ

JOB

khốn nạn hơn nữa là trong Chánh phủ Quốc dân không phải chỉ Quốc dân đảng cầm quyền, lại còn Diêm-tích-Son và Phùng-ngọc-Tường là không phải người đảng Quốc dân cũng đứng địa vị trọng yếu. Diêm và Phùng hai người đều có quân đội, biết rằng có chân thành với chánh phủ hay là lợi dụng thế lực để xoay ra về nào! Điều đó còn là nghi án.

Đấy, đại khái tình hình hiện thời của đảng Quốc dân là thế, ngồi một nơi mà nói chuyện bầu trời thì mười phần chưa dám chắc là đúng cả, nhưng lấy đại thể mà xét thì đối ta chưa dễ cứ nhắm mắt mà khen liêu.

Ngô-nhân

(Tham khảo: bài La Situation en Chine của báo P. I.)

CHUYỆN HAY

HẠCH CHẾ TƯ TƯỞNG

Một hôm, ở trường Trung-học kia tại thành Hoàn-hán, giáo sư Tô-có diễn thuyết về lịch-sử cách mệnh. Ông nói qua các cuộc cách mệnh trong thế giới, rồi kết luận rằng: « cuộc cách mệnh nào cũng bởi áp chế sinh ra; mà trong các cách áp chế, hạn chế tư tưởng là có sinh cách mệnh mau hơn cả ».

Trong đám sinh-viên của giáo sư Tô-có, có cậu M. là con ông V. làm quan Nhật bản xem việc kiểm duyệt báo chí Triều-tiên. Ba ngày sau bữa diễn thuyết, cậu M., nhân được nghỉ, qua Triều-tiên, chạy vào phòng giấy của cha chơi. Thấy cha còn cầm kéo cắt báo, cậu hỏi:

- Cha làm chi thế?
- Tao kiểm duyệt nhật báo Triều-tiên.
- Kiểm duyệt để làm gì vậy?
- Để hạn chế tư tưởng.
- Ôi! Tư tưởng mà hạn chế được sao?

Nghe nói

CÁI NGHĨA ĐỜI NGƯỜI

(XÃ-HỘI TIỂU-HUYẾT)

Tác-giả: MARCELLE TINAYRE
Dịch-giả: HOÀ-TRUNG

Số 43

CHƯƠNG HAI MƯƠI (tiếp theo)

Từ khi họ giết-thiến tôi cho bị tử tước X và bà hầu tước Y... tôi đã phải đau đớn hết cả các thói quen của tôi, thực lấy làm khó chịu. Khi ấy tôi khác nào một cái cây đang mọc ngoài trời bỗng nhiên bị nhổ đem trồng lại trong một cái không khí đã, một đám đất không tự nhiên. « Tôi nhiều khi muốn nói với Mò-ri rằng: « Cái địa vị tôi không phải ở chỗ này. Tôi lấy anh chứ tôi có lấy mấy người họ đâu mà khi nào họ cũng cư bám lấy tôi! Chẳng lẽ tôi nhiều khi quên đi cái địa vị tôi không phải ở chỗ này. Tôi lấy anh chứ tôi có lấy mấy người họ đâu mà khi nào họ cũng cư bám lấy tôi! Chẳng lẽ tôi nhiều khi quên đi cái địa vị tôi không phải ở chỗ này. Tôi lấy anh chứ tôi có lấy mấy người họ đâu mà khi nào họ cũng cư bám lấy tôi! »

VIỆN NHÂN DÂN ĐẠI BIỂU TRUNG-KỲ

Tờ nghị định ngày 7 Sep. 1928

Ngày 7 Septembre 1928, quan Khâm-sứ Trung-kỳ đã ký một tờ nghị định, qui định những phương pháp tuyển cử Nhân dân đại biểu và định cái nội lệ của viện ấy. Nghị định này đã được quan Toàn quyền chuẩn y.

MỤC THƯ NHẤT

Khoản thứ nhất. — Xứ Trung-kỳ chia làm nhiều khu vực tuyển cử. Nhân dân đại biểu và thượng mại đại biểu. Việc chia khu vực thì cứ y theo tờ nghị định số 259 ngày 27 Mai 1926 (về nhân dân đại biểu), tờ nghị định ngày 27 Mars 1923 và tờ bổ-chính ngày 25 Mai 1923 (thượng mại đại biểu).

Mỗi khu vực cử một đại biểu hay nhiều đại biểu, tùy theo khu vực lớn nhỏ, và tùy theo cách tuyển cử.

Khoản thứ hai. — Mỗi khu vực sẽ làm một cái danh biểu kê tên những người đi đầu phiếu để cử nhân dân đại biểu và tên những người đi đầu phiếu để cử thượng mại đại biểu.

Trong tờ danh biểu sẽ theo từng huyện, từng tổng, từng xã mà biên tên người đầu phiếu, kê rõ tên tuổi, quê quán và nghề nghiệp của mỗi người.

Người đầu phiếu phải có đủ tư cách sau đây:

- 1) 21 tuổi trở lên.
- 2) Không phạm đến qui đã kê trong tờ nghị định ngày 20 Août 1926 của quan Toàn quyền sửa đổi khoản thứ 15 của tờ kỷ cương sắc lệnh.
- 3) Người buôn bán thì phải theo những điều kiện kê trong khoản thứ 3 của tờ kỷ cương sắc lệnh.
- 4) Người không buôn bán thì phải theo những điều kiện trong khoản thứ 7 của tờ kỷ cương sắc lệnh.

Những người hoàng phái cũng được biên tên vào danh biểu y theo những điều kiện kê trên kia, nếu họ có đủ những tư cách kê trong đạo kỷ cương sắc lệnh thì cũng được ứng cử.

Khoản thứ ba. — Năm nào cũng

vậy, từ ngày 15 đến ngày 30 Novembre, cử một hội ủy viên do quan công sứ các tỉnh làm chủ tịch và có các quan tỉnh tham dự để làm tờ danh biểu những người đi đầu phiếu.

Hội có người nào mới đủ tư cách thì hội đồng biên thêm tên vào tờ danh biểu năm trước.

Hội đồng có một quyền sẽ biên những điều quyết nghị, nói rõ quyền có và những giấy mà chứng thực.

- 1) Những người đã qua đời.
- 2) Những người đã mất tư cách đầu phiếu.
- 3) Những viên chức làm việc các công sở bị thải hay bị cách.
- 4) Những người cần an.
- 5) Những người biên tên vào danh biểu không dùng thẻ thực.

Hội đồng có một quyền sẽ biên những điều quyết nghị, nói rõ quyền có và những giấy mà chứng thực.

(Còn nữa)

VIỆC TRONG NƯỚC

TRUNG-KỲ HUẾ

Tây lịch tự từ

Ngày 24 octobre, lúc 3 giờ chiều tìm được ở sau Lang-y (chỗ tây lịch đá ballon) một cái xác người tây tự từ. Người này không biết vì có gì bị phạt, tức quá bỏ trại trốn đi từ, chiều hôm 20 octobre, mấy bữa nay quan binh sai lính đi tìm mãi, nay mới thấy xác anh ta, xem kỹ thì ra anh ta lấy nịt da mà thắt cổ.

Được tin thì quan hội lý, quan thầy thuốc nhà binh và quan đề đốc họ thành, ra khám rồi bắt dân phu trong làng gánh cái xác về trại để làm lễ tang.

Nghe đâu các quan có cho mấy tên phu gánh xác ấy \$300,

Trong vào quan phủ mẫu năm thôi?

Ngày 23 octobre, hồi 6 giờ tối ở góc đường vào cửa Thượng-từ có một đám đông người, lại nghe tiếng người la: « Cự tử đó, cự tử đó! » Đi đến thì thấy một người nhà quê say rượu, vừa múa vừa la: « Này! anh em bà con nghe! khi lựa lính thì cự tử « meong » đôi dân dỉ, mà chửi dân bị oan thì cự tử « đề ép » đó.

Có người nói rằng là to rồi cảnh sát nghe thấy mà tìm đi, bị phạt hai đồng chửi, thì người nhà quê lại hét lên: « Sở chỉ củ lủ, phạt năm ngàn đồng cũng được, không sợ, nói cho sướng miệng, nói cự tử cho sướng miệng đó. Cự tử đó dân mà không được lại « ép dân » nữa kia. Sở chỉ bắt, bắt thì đi kiện cự tử ». La rầm cả lên như vậy, một người cảnh sát đến bắt, may đâu có hai người xung là bà con của người say, xin lãnh đem về nhà, rồi kéo bữa bỏ lên xe đem vô thành.

Hồi ra mới biết người say ở làng Mậu-tài (1) thuộc huyện Phú-vang, vì ông huyện đồng mưu với hương mục mao làm từ sức để bán 60 chục mẫu ruộng làng làm tự điền, dân làng đã mấy lần kêu oan ở phủ mà đều bị xử thua, nay kêu một lần thử năm nữa cũng bị thua nên người này là người thay mặt cho dân làng lên kiện ở quan phủ.

Những chuyện như thế này xã-hội ta thường có lắm, thế mà dân ta cũng còn tin cậy ở quan phủ mẫu lắm, nghĩ mà thương thay!

Thanh-Son

(1) Xem thời-sự Huế số báo 125

THANH-HÓA

(CẨM - THỦY)

Tây lịch đánh An-nam

Hôm 18 Octobre, một người An-nam ở mạn dưới lên buôn bán ở Cẩm thủy, có mua được mấy bó gai, vì không có cân nên vào biếu tây lịch để mượn cân. Vào biếu cũng nói từ từ, không hiểu vì lẽ gì chủ nhà không cho mượn cân, người ấy nói: « không cho mượn thì thôi, việc gì lại mắng người ta. » Cha con tây lịch liền đó thôi vũ phu mà đánh người mượn cân. Người mình đứng xem đồng lắm, nhiều người trông rất khỏe mạnh, thế mà đứng giương đôi mắt ốc, không hề can thiệp. Xấu hổ thay! Hèn hạ thay!

Cha con tây lịch này đã nhiều phen vì đánh người mà bị kiện, nhưng cũng không thấy bị trừng phạt gì cả?

H. D. lai cáo.

NGHỆ-AN

(VINH)

Còn may phước

BÌNH-ĐỊNH

(HOÀI-ÂN)

Một người thầy chuyện.

PHÚ-YÊN

(TUY-HÓA)

Tổng lý ăn bớt của dân

Quan sứ giao cho chánh phó tổng coi dân đào cái mương Phú-sen Phú thứ, nói rằng: « sẽ phát cho mỗi người dân mỗi ngày \$25 và ba lon gạo. » Không biết vì sao mấy ông chánh phó tổng, giao thì phát không đủ ăn, tiền thì phát mỗi ngày \$15, còn một nửa để hết tháng phát \$3 thì đủ, mà mấy ông chánh phó tổng dùng tháng phát cho dân còn có 2\$50 hoặc 2\$60 mà thôi, dân có hỏi đến thì mấy ông ấy nói đủ tiêu việc nọ việc kia hết rồi, và bay làm biếng tao cướp bớt đi.

Dân không đi làm thì bị gông bị cùm, còn đi làm thì bị những kẻ gian tham ngất đầu ngất đuôi. Mấy ông ấy lại bán dân mà lấy tiền nữa, như một tổng 500 dân thì bắt 400 hoặc 450 đi làm mà thôi, còn nửa thì bán lấy mỗi người ba bốn

đồng. Những người hiện làm đó thì bị bóc lột hà hiếp, thật là khổ sở!

Nhà nước có phát cho mỗi người \$60 lộ phí. \$30 đi và \$30 về, mà sao từ khi khởi công đến nay đã đổi ba lớp phu rồi, chỉ thấy phát có \$30 mà thôi, còn \$30 nữa thì bay đi đâu?

Quan công sứ có biết cho không nhỉ?

Dân Phú-sen lai cáo

LẬP CHI NHÁNH CHO "NỮ-LƯU THƠ-QUÁN" KHẮP TAM-KỲ

Kính cáo chị em đồng chí.

Tôi từ ra lập thơ-quán cho các bạn Nữ-lưu đến nay, thoán mắt mới bốn tháng rồi, nhờ các báo hoa nguyệt và chị em ba kỳ lân trợ, nên hôm nay cơ sở vững vàng. Các sách có giá trị và có nội dung thú vị nên ra đời được nhiều, chữ văn nhơn bấy lâu ẩn nấp, nay chịu ra cầm bút giáo dân. Sách vở nhằm nhĩ lần hồi phải tiêu diệt.

Cải hoàn cảnh lối đẹp mà nước ta sắp sửa bước đến đây, cũng nhờ cái công lệ của thiên nhiên, chờ hẳn thật kẻ gây nên cái NỮ-LƯU-THƠ-QUÁN này có tài gì chỉ phối được lòng người!

Nay nhóm muốn vào lòng quốc dân, tôi định lập khắp cả Tam-kỳ một thanh niên một cái chi nhánh cho NỮ-LƯU-THƠ-QUÁN. Mấy chị em sẽ nhờ các tri-âm diên diên cho. Phần việc mấy chị em nhận là:

1) Lưu hành trong tỉnh mình toàn các sách của CHI CHÁNH Gò công xuất bản.

2) Tăng trữ để bán sỉ bán lẻ những hiệu sách của người ngoài gửi đến mà CHI-CHÁNH đã nhận lãnh và đóng con dấu phát cho.

Vậy chị em ai là hạn đồng chí? ai đã công nhận cái tồn chỉ của NỮ-LƯU-THƠ-QUÁN? hãy vui lòng ra mặt giúp tôi trong việc này, hãy gửi thơ đến mà bàn về thể lệ và vốn liếng.

Xin các chị em biết cho rằng, về việc lập CHI NHÁNH, cái mới lợi nhơn nhĩ bản có, mà ngoài sự ấy chị em còn được giúp ích cho Nước Nhà làm việc nên ghi.

- 1) Giúp cho chị em đồng thời có sách hay mà đào dưỡng tinh thần.
- 2) Thực tình quốc hân cho chị em Việt-Nam.
- 3) Quét sạch cho xã-hội n'ững sách có hại cho Nữ-lưu trí thức.
- 4) Khuyến khích các văn nhơn ra đời.

Lập chi-nhánh xong khắp Tam-kỳ là cái nghĩa rằng, chị em đã được cùng nhau thân ái kết giây, cùng đó những sách vở trong tay, chị em ta được quyền chủ trương, và mọi việc về sự phổ thông chị em ta sẽ có quyền định đoạt. Không còn lo các thơ-xả trực lợi họ eo sách dân ta.

Thế kỷ thì ở lịch sử Việt-Nam này cái đều công khai dân trí, quảng dân tài, không phải về tay chị em ta, chứ ai?

Chị em hãy sống mà viết thơ thương nghị. Tôi định cho mỗi hội một CHI-NHÁNH mà thôi.

Madame PHAN-THỊ-BACH-VÂN
Chủ-Nhiệm N. L. T. Q. GÒC CÔNG

đó khác thì phải gửi về nhà quê hết

— Còn từ sách nữa kia mà!

— Từ sách cũng vậy. Đó chỉ có những sách chuyên môn quá. Đem đi thì chọn chỗ vô ích thôi. ...

Nàng kiểm gì thế?

— Tôi nhìn những vật quen thuộc thân mật ấy. Sao anh lại không muốn tới ở nhà này, ở nhà này cũng có lắm thứ sao?

— Nàng lo quá, cái sở thích của nàng thực là như sở thích của một bà tu nữ. ... Sao nàng không muốn ở cái nhà như nhà của Ang-toan ấy.

— Một cái nhà của bọn thuộc viên cấp sơ, ở trong cái đường tịch mịch tối tăm?

— Nhà của Ang - toan có gì là gớm ghê, nếu anh muốn ở như vậy thì tôi cũng thích ở lắm chứ!

— Nàng đến một mình à?

— Một mình chứ sao? anh thấy có gì bất tiện đây?

Chàng nói giọng rằng:

— Không có gì bất tiện cả. Nhưng

nàng này, sao từ khi chúng ta làm lễ đính hôn đến nay, Ang-toan không hề tới đây nữa!

— Anh ấy sợ quấy chúng ta... và anh ấy cũng còn bận to chuyện các cuộc diễn thuyết cho dân chúng, bận lắm.

— Diễn thuyết để truyền bá những tư tưởng huyền ảo của anh ta chứ gì! Nếu diễn thuyết của anh ta cũng như các bài báo anh ta viết thì sẽ được công chúng hoan nghênh đến phải ngả gục.

— Tôi có giằng cảm tình ấy đâu nào.

— Khi nào chúng ta đã thành hôn rồi, mà nàng sẽ thấy rõ cuộc đời và được nhiều lịch duyệt thì nàng sẽ hiểu rằng những mộng tưởng ấy là

hư không và những danh từ to lớn ấy là trẻ con lắm.

— Tôi không tin như vậy.

— Có phải rằng... nhưng nàng chẳng nói thật với tôi đâu.

— Tôi không khi nào nói dối.

— Được, có phải rằng Ang toan chưa say mê nàng chứ?

Tôi ngừng cao đầu lên mà đáp lại mạnh rằng:

— Tôi thực không hề yêu anh đó. Tôi không có đến gì tự trách hối. Vẫn anh Ang toan cũng có nghĩ đến tôi thực. ... Phải, anh ấy có từng bày tỏ cùng tôi cái cảm tình thân ái của anh ấy. Nhưng lời không hòa với anh ấy đâu. ... anh ấy hiểu rằng tôi không hướng anh hơn, nên anh ấy đã tự nhiên phải lùi. Song cái cảm tình bằng hữu của tôi đối với anh ấy vẫn còn nguyên, không chút gì phai nhạt. Sao nhìn anh buồn thế?

Tôi nói thực như vậy, có đến gì anh không vừa ý sao?

— Lời nói thực ấy, nàng nói có chậm quá.

(Còn nữa)

MÁY NGHE HÁT

VÔ TUYẾN ĐIỆN

Nếu các Ngài mua một cái máy V. T. D. (T. S. F.) của hiệu **RADIO-SINDEX**, thì các Ngài ở nhà cũng nghe được hát tây, hát ta, hát lâu và tin tức các nơi nổi ngày ba lần.

Sáng 11 giờ 30
Chiều 6 giờ 15
Tối 8 giờ 45

Hiệu Radio-Sindex có bán đủ các kiểu máy V. T. D. (T. S. F.) ai ai cũng có thể mua được nhiều giá lắm, ít tiền nhiều tiền có cả. Ai mua máy thì Hiệu Sindex sẽ cho người đi dạy máy hầu tận nhà từ tế cho các Ngài.

AI muốn cần dùng điều gì từ viết thư hỏi, muốn nghe thử từ việc đến nghe tận hiệu Radio-Sindex không mất tiền.

Hỏi Catalogue T. D. mà xem

RADIO-SINDEX

68 Boulevard Paul Bert - HAIPHONG
Téléphone 4449

Kinh cáo Đồng-bào

Bà thân tôi là bà Huỳnh-thị-Ngo dilet bà Tái-Ngô, người chánh quán tại Tourane, chẳng may đã từ trần ngày tháng chạp (tháng mười) năm 1928 là 26 tháng 8 năm. Vậy tôi là con một trưởng nam của bà xin có mấy lời trên kính tạ ơn quý ông, quý bà đã có lòng đến để tang cùng chia buồn với tôi và đã chia nhỏ nhọc đưa linh cửu đến nơi phần mộ. Ông được ấy tôi xin minh-lâm, khắc cốt và trong lòng tang gia bối rối thối chí có điều gì sơ sót xin thương tình mà miễn chấp cho. Luôn tiện tôi xin kính cáo Đồng-bào được biết rằng: Từ nay về sau, ai muốn hỏi tang việc gì về phần bà thân tôi và tôi về việc thương mai hay là việc riêng xin phải đến tận một tôi hoặc viết thư cho tôi là Mai-bá-Phổ.

MAI-BÁ-Phổ Kính cáo
Adresse: M. Mai-bá-Phổ Propriétaire à Nam-O (ANNAM)

BẮC-KỲ HA-NỘI

Hội chợ

Kinh trình các nhà công thương. Theo tôn-chỉ Tam-kỷ liên thương của hội xã bán hội có muốn riêng tại hội chợ Hanoi một gian hàng ở ngay cửa chính vào (Série A, Stand 12) để bày mẫu hàng làm quảng cáo cho các nhà kỹ nghệ Trung-Nam Bắc-kỳ.

Các nhà kỹ nghệ muốn đem mẫu hàng như hội-xã làm quảng cáo giùm, xin viết giấy hoặc gửi mẫu về hội Chánh ở Hanoi hoặc về chi điểm: Nha-trang, Tuy-hóa, Bảo-vinh, Quảng-trị, Hà-lĩnh, Vinh, Quy-sí, Thanh-hóa.

Nếu an nhíp kỹ-hội chợ, bán hội đã đặt riêng một ban để đón tiếp và

không chịu theo từ hợp đồng và không giả tiền cho địa chủ ngay khi đào ruộng; hay là lại lý Thước quấy, loan ăn cắp của dân??
Trần-ngọc-Liên

CÁI BỤNG LẠ

Một bác Hắc chúng trong thành Cam địa bên Phi châu có cái bụng rất lạ, ta có thể cho là của lạ trên thế giới.

Bác trông cũng như người thường; duy có cái bụng của bác là khác thường: Cầm dao đâm vào, dao cong, bụng bác vẫn chả có vết gì; muốn gõ lại dao bảo bác nằm xuống, lấy bụng bác làm đe, lấy búa gõ thật lực, bụng bác vẫn cứng hơn đe, dù có lấy sắt nung đỏ gì vào, bụng bác cũng vẫn như không. Chỉ thấy lửa tóe ra từ phía mà thôi. Ai đánh nhau với bác, vô phúc đã phải bụng bác, thì chân người ấy cứ dính vào bụng bác: thời thế là bác tha hồ đánh kẻ thù; bao giờ bác muốn tha, thì bác thốt bụng bác lại, chân người kia lại được tự do như thường. Cái đĩa, cái cốc để trên bụng bác, lấy đồ vật đập mạnh vào, đĩa cốc vẫn lơ lửng, cứng lại. Lũm, đồ nào đánh rơi ở ngoài vờ, đem để trên bụng bác, lại lành như cũ.

Bác Hắc chúng này nghèo lắm. Tuy nhờ về cái bụng kiếm ăn, nhưng vì tiêu hoang lắm, nên bác không vẫn không đủ tiêu, vẫn phải vay nợ. Hiện nay bác đã bốn mươi tuổi rồi, râu tóc không có, trông ngộ nghĩnh lắm.

Hành-giả
(T. N. D. B.)

L. T. S. - Chuyện này là bản báo trích lại của báo khác, thấy việc lạ thì đáng lại để đọc giả xem chơi, chứ sự thực có thể không thì vẫn phải hoài nghi lắm.

ĐỘC-GIẢ LUẬN-DÀN

QUAN-NIỆM VỀ SỰ CẠNH-TRẠNH

Loại người, trong thời kỳ ăn lông ở lỗ, phải xua hàm dưới sỏi, để mà sinh tồn. Ấy là lúc cạnh tranh với thú vật.

Từ khi chinh phục được các giống muông chim, là thú nghịch tự nhiên của mình, mà bắt nó làm nô lệ cho mình; từ khi biết dùng đồ kim khí mà chế tạo ra những khí cụ để giúp đỡ tay chân mình; từ khi biết lợi dụng những sản vật thiên nhiên, để thay cho thịt tươi máu sống; nhất là từ khi đã khám phá được lửa là một cái bí tàng quan trọng của Tạo Vật, thì loài người đã bắt đầu vào thời kỳ cạnh tranh với đồng loại vậy.

Từ đây, loài người thoát dần dần, mà càng ngày càng tiến bộ; càng tiến bộ, lại càng văn minh;

càng văn minh, thì càng cạnh tranh. Cho nên ta có thể nói trái lại rằng: dân tộc nào mà không cạnh tranh, tức là chưa văn minh, chưa văn tiến bộ, tức là còn dã man. Ta cứ trông các dân mọi rợ châu Phi, châu Úc ngày nay, rồi lại ngắm đến các dân tộc châu Âu, châu Mỹ, thì biết văn minh với dã man khác nhau, là tại có cạnh tranh, với không cạnh tranh vậy.

Đã cạnh tranh, thì có ưu liệt, thắng bại, là lẽ tất nhiên. Mà ai đã ưu thắng, thì là giàu mạnh; giàu mạnh tức là có thế lực; có thế lực, thì dưới gối, đầu là chẳng đất của mình, người nào là người không phải dân của mình. Nói thế, không phải là nói ngoa đâu. Kìa ta hãy thử giả sử địa đồ ra mà xem: từ mê bẻ Thái Bình Dương, Ấn Độ Dương, châu Á, cho đến Địa Trung Hải, Đại Tây Dương, châu Phi; lại từ ven bờ Nam Băng Dương, cho chí ven bờ Bắc Băng Dương, đi đâu chả thấy dấu xe, chân ngựa của người Âu-Mỹ; nơi nào có giới che, đất chỗ; nơi nào có mặt giới, mặt giếng chiếu tỏ; nơi nào có sương sa, mù rớt, hề đã là gông có khí huyết, thì ai cũng phải ở dưới quyền; họ vậy. Hiện nay các dân tộc đến đó châu Úc, châu Mỹ, châu Phi, đang bị cái sức bành trướng của họ, mà phải tiêu diệt, môn mồi. Nếu ta thử lấy não lực mà tưởng tượng ra mọi cái quang cảnh mấy mươi triệu người khác sắc mà đồng một khi huyết như ta, đang bị cái sóng văn minh vật chất lôi kéo xuống vực sâu, bề thăm, không mong có ngày tái tạo được, thì ta phải ngậm ngùi cho cái công lệ liệt bại trong trường cạnh tranh, ta cũng phải lo âu cho thân ta sau này v.v.

Tay bấy lâu nay, đầu ở Tây Âu, đầu ở Đông Á, vẫn có những bậc giàu lòng nhân đạo muốn hô hào ra tay tế độ cho một phần nhân loại đang bị trầm luân ở ác thần Kinh Tế. Nhưng một đối giới nước cạnh đương không thể tươi tất được muốn xe lửa « dục ».

Ngoài các dân tộc man di đã kể qua, thì còn có châu Á của ta, là nơi văn minh phát tích của nhân loại. Cũng đương phải bầm vào trong phạm vi khải khe của thế lực « kim tiền ». Trừ ra một đôi nơi, hoặc vì mau chán lẹ tay, hoặc vì nhờ cái cảnh ngộ đặc biệt, mà được đứng ngoài vòng cương tỏa của con mã « cơ khí ».

Nhưng ta đâu có badan riêng cho số phận cheo leo của mấy triệu anh em « di sản », ta cũng không nên ngù lòng về tương lai của dân tộc ta trong trường sinh hoạt của nhân loại. Vì nhân loại mà cùng với giới đất lâu dài được, không phải chỉ nhờ về hơi nước, khí điện mà thôi, cũng còn có nhờ về văn hóa. Cho nên những dân tộc nào, may mà có một cái văn hóa chân chính, tuy nhất thời rui mà bị cái thế lực vật chất nó giết vô, song cũng mong có

Đã đẹp lại bền và rất rẻ.

Xưởng làm ghế THONER đủ các kiểu tân thời: Salons, Chaises, Fauteuils, Rokinchers, Chaises longues, Porte-manteaux, Canapés etc.

Có đón nhiều thợ Hanoi vào làm rất linh xảo và chắc chắn. Các ngài có lòng chiều chuộng, hoặc mua buôn, mua lẻ và đặt làm, bản xưởng xin hết sức - chiều theo lòng ý. v. v. xin viết thư hoặc đến bản hiệu thương lượng.

Xưởng tại Đà-Nẵng ngõ tư cây thông
Rue Général Franchet d'Esperey Tourane

Cổ phiếu, Cổ phiếu

Các ngài có đồng đã góp đủ bạc hùn xin đến Hội-sở, hoặc gửi thư về mà đòi lấy cổ phiếu nhất định, xin nhớ đem hoặc gửi biên-lai-lạm theo.

HUYNH-THỨC-KHANG Công-Ty

Giải thưởng 30\$00

Bữa mừng một tháng chín năm (13-10-28) tôi có mất một cái máy may hiệu Singer n° 3019043 (machine à coudre à un tiroir) nếu ai bắt được, thì tôi xin thưởng ba chục đồng bạc.

PHẠM-KHÁNH

Ngũ làng Hòa quý, làng Bình thời, Huyện Hòa vang, tỉnh Quảng-Nam

VIỆC TƯ

Tôi xin có nhờ bà con trong hàng tỉnh, phố xá, làng xóm biết rằng tôi có sinh hạ được thằng con trai tên Ngô-Đông 22 tuổi, bởi bản bất hiếu, trộm cắp nên tôi làm đầy tớ hẳn từ đây đi. Nếu hẳn vay công lĩn nợ, trộm cắp hay làm điều phi pháp tôi không chịu trách nhiệm cho hẳn.

Nay kính cáo
NGÔ QUÊ

Làng Dương Mông thượng

ĐỒNG - BÀO !!

Lấy mau mau gửi thư mua một bộ « THANH NIÊN TU - ĐỘC » của ông Trần Hữu Độ để xem. Sách tốt, văn hay, tư tưởng đẹp. Rất bổ ích cho sự khai - hóa tâm tư, chấn hưng đường tiến-thủ.

Mua mau kẻo hết, chỉ còn có 1000 quyển mà thôi. Trọn bộ 2 cuốn.

Giá mỗi cuốn 0\$50
Mua buôn, trừ hoa hồng . . . 30 %

CHIÊU-ANH THƯ-QUÁN

Place du marché - MY-THO

ngày như ngọn gió Nhân Nghĩa thổi tan lớp bụi lợi lộc kia đi, mà ta lại cứ ta.

(Còn nữa)
T. Ch.

TƯ TƯỞNG MỚI

CHỦ NGHĨA DÂN-QUYỀN CỦA TÔN-VĂN

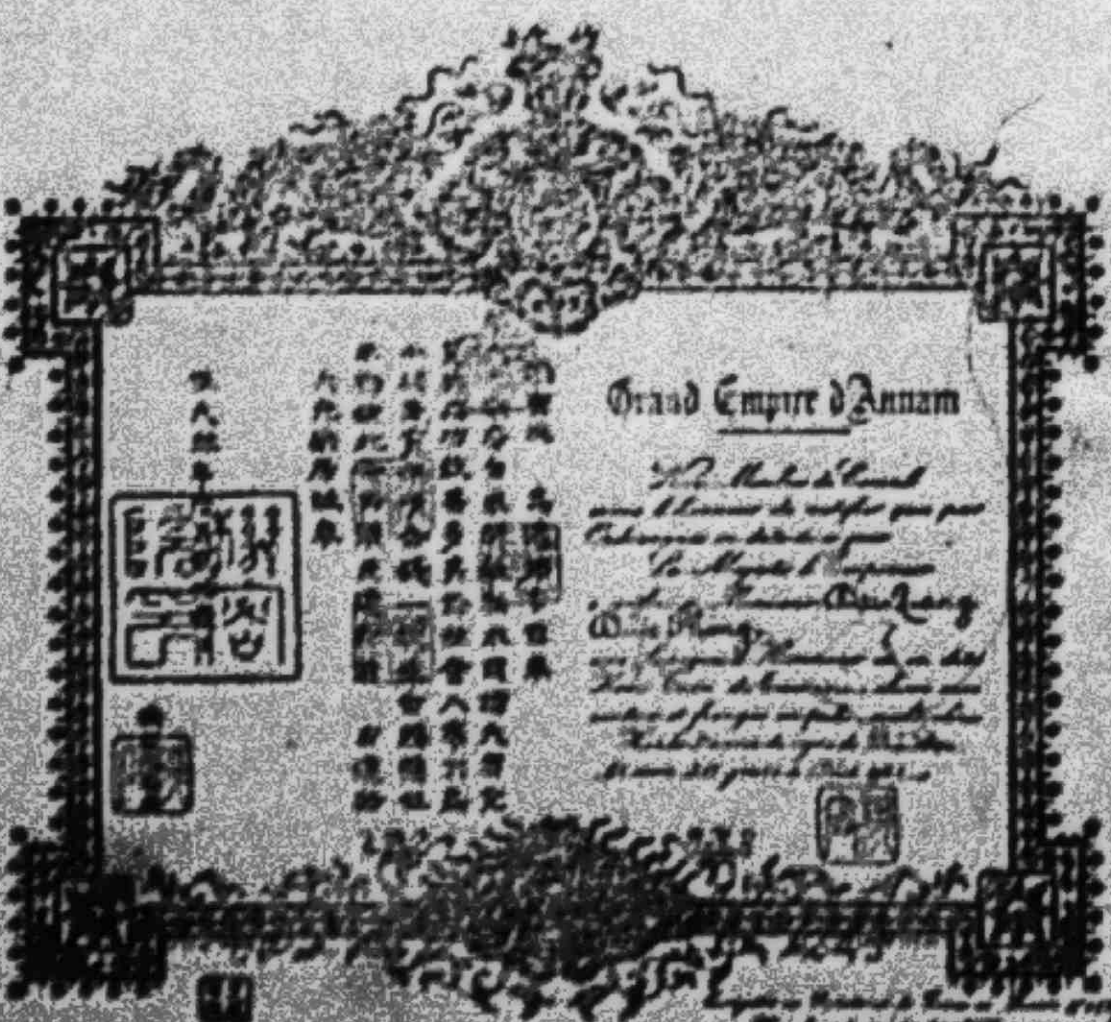
BAI GIẢNG THỨ BA
(Tiếp theo)

Trung quốc từ hồi cách mệnh về sau, các đám thợ thuyền cũng liên hợp nhau thành đoàn thể, những người làm lính tự cũng nhiều người liên hợp phải là thợ thuyền, thợ trung những người mưu, cái danh nghĩa đoàn thể, lợi dụng thợ thuyền làm môn lợi riêng cho mình thì vẫn là nhiều, song những người thiệt lòng vì nghĩa, xuất lực cho thợ thuyền, cũng không phải là ít, vậy thì thợ thuyền Trung quốc nên phân biệt những người lính tự, đừng để trắng đen lẫn lộn. Hiện bây giờ bọn thợ thuyền Trung quốc hay nói binh đảng, cũng có cái tệ: như mấy hôm trước tôi có xem một tờ báo công đảng ở Hán khẩu, trong có đề hai cái đầu bài, đầu bài thứ nhất là: « Bọn thợ thuyền chúng ta không cần mặc áo dài làm lính tự » Đầu đề thứ hai là: « Bọn thợ thuyền chúng ta chỉ cần bát gạo, chẳng cần hỏi đến chính trị ». Xem hai cái đầu đề ấy cũng với hơn 1 họ tuyên bố bèn Âu Mỹ đây bỏ những người không phải thợ mà làm lính tự, cái giọng nói cũng như nhau. Song thợ thuyền Âu Mỹ tuy rằng đây bỏ những người lính tự nhưng họ lại cần hỏi chính trị vì rằng cái hạnh phúc của nhân dân trong một nước cốt lấy chính trị làm gốc, cái vấn đề to lớn của nước nhà tức là vấn đề chính trị, nếu mà chính trị không tốt thì trong việc nước nhà bất luận là vấn đề gì cũng không giải quyết xong. Thì dụ như: Trung quốc bị các nước ngoài ép dè về đảng chính trị, đảng kinh tế, mỗi năm tính về việc công thương hao tổn phần lợi đến một nghìn hai trăm triệu đồng bạc, trong số hao tổn ấy nhất là số hàng hóa của ngoại

ĐẠI-NAM-QUỐC

Ăn từ tam hạng kim tiền

Bằng cấp trên đây là bằng cấp kim-tiền của Đại-Nam-Quốc đã ăn-lũ cho ông Lương-Y nhà thuốc ĐAI-QUANG-DƯỢC-PHÒNG ở thuốc của bốn hiệu trong nội các ngài thường dùng biết chắc

rằng thuốc hiệu con BƯƠM BƯỚM thần hiệu lắm. Trong xứ Bắc-Kỳ, Nam-Kỳ, Trung-Kỳ, nhân-dân dùng cũng nhiều, đều khen linh nghiệm lắm.

Thuốc SIROP HAYN

Ngực nặng
Không thở được

PHARMACIE MONTES-HANOI
NHÀ ĐÔNG HỒ BÀ CHUÔNG

